

EESTI REFORMIERAKONNA JA EESTI KESKERAKONNA KOALITSIOONILEPE TARTU LINNA JUHTIMISEKS AASTATEL 2017-2021

1. Üldsätted

1.1. *Osapooled*

Käesolev lepe sõlmitakse Eesti Reformierakonna ja Eesti Keskerakonna vahel ning tugineb nimetatud erakondade poolt 15. oktoobril 2017. a toimunud Tartu Linnavolikogu valimisteks koostatud programmidele, Tartu linna arengukavadele ja arengustrateegiale, osaliste maailmavaatelisusele ja ka teiste 2017. aastal Tartu Linnavolikogusse valituks osutunud erakondade ja valimisliitude programmidele.

Koalitsioonileppe eesmärgiks on välja tuua ühiselt kokkulepitud prioriteedid ja tegevused järgmisel neljal aastal, mis aitavad kaasa Tartu linna pikaajaliste strateegiliste eesmärkide täitmisele.

Mitmete leppes esitatud eesmärkide täitmine sõltub Euroopa Liidu, Eesti riigi ja Tartu linna rahalistest võimalustest, mis on otseselt seotud üldise majanduskeskkonna muutustega. Koalitsioonileppe täitmisel tagame linnaelarve tasakaalu ning eelarvestrateegia järgimise.

1.2. *Ühised väärtused*

Tartu visioon aastaks 2030 on olla tegusate, loovate ja õnnelike inimeste linn. Tartu on üle-euroopalise tähtsusega ülikoolilinn, Eesti vaimupealinn ja traditsioonidega ülikoolilinn: nooruselinn, kus loovus ja avatud mõtlemine toetavad arendustegevust, ettevõtlust ja innovatsiooni. Tartu on Lõuna-Eesti keskus ning arengumootor. Peame oluliseks Tartu osakaalu tõstmist Eesti Vabariigi elus ning teeme aktiivset koostööd Vabariigi Valitsusega Tartu ning meid ümbritseva regiooni arendamisel. Tartu on unikaalse kultuuripärandiga ja modernse elukeskkonnaga, turvaline, säästvalt arenev ja aktiivset koostööd tegev euroopalik linn; atraktiivne ja turvaline reisisiht ning Eesti arengut edendav keskus.

Võimuliidu moodustamisel ja linnajuhtimisel toetuvad partnerid järgmistele väärtustele:
Avatus – linlaste laialdane kaasamine otsuste tegemisse. Tõdede, uskumuste, väärtuste ja elustiilide paljususe tunnustamine.

Innovatiivsus – uute ideede ja lahenduste väljatöötamine, kasutamine ja tunnustamine.

Säästlikkus – kokkuhoiu ja tõhususe väärtustamine nii valitsemisel, linnaruumi kujundamisel kui ka igapäevases linnaelus.

Sünergia – koostöö ja integreerivate piiriüleste ettevõtmiste soodustamine.

Hoolivus – igale linlasele turvalisuse, enese arendamise võimaluste, laste kasvatamise ja väärikalt vananemise võimaluste tagamine. Iga linnakodanik on kogukonnale väärtuseks.

2. ETTEVÕTLUS

Linna jätkusuutliku arengu vundamendiks on ettevõtluse järjekindel areng, mis tugineb teaduse ja tehnika uuemate saavutuste kasutamisel, ettevõtluse arenguks soodsatel tingimustel ning erinevate institutsioonide loominguulisel koostööl. Tartul on tänu senistele arengutele ning juhtiva teaduskeskuse positsioonile selleks head eeldused ning kohalikul omavalitsusel tuleb nende edukaks realiseerimiseks jõuliselt kaasa aidata.

2.1. *Ettevõtlus ja innovatsioon. Koostöö ülikoolidega*

Seame enda ülesandeks võimaluste loomise selleks, et Tartu püsiks ning areneks teadmistemahuka ettevõtluse linnana. Head eeldused selleks loob tihe koostöö ülikoolide ja teadusasutustega.

- Algatame linna, ülikoolide ja investorite koostöös toetusfondi teaduspõhiste *spin-off*-ettevõtete tekkimise hoogustamiseks.
- Osaleme innovaatiliste valdkondade (kosmosetehnoloogia, biotehnoloogia, arvutimängutööstus jms) ärikiirendite ja -inkubaatorite toetamises.
- Toetame rahvusvahelise ärifestivali sTARTUp Day korraldamist.
- Töstmaks Tartu ettevõtete konkurentsivõimet ja tootlikkust, toetame koostöös Vabariigi Valitsusega ettevõtteid digilahenduste juurutamisel ja loome meetme digitaliseerumisest tekkiva väärtuse esialgseks hindamiseks.
- Jätkame linna tööstusparkides tugitaristu arendamist ning ettevõtluseks vajalike piirkondade planeerimist.
- Loome ühtse teabeplatvormi töö- ja praktikakohtadest ning õppimisvõimalustest kogu Tartu regioonis.
- Teeme aktiivset turundustööd, tutvustamaks Tartu ettevõtluskeskkonna võimalusi rahvusvaheliste *start-up*'ide asutajatele ja investoritele.
- Kaasame senisest jõulisemalt Tartu ülikoolide, teadusasutuste ja *start-up*'ide potentsiaali linna elu küsimuste lahendamisse. Toetame ülikoolide ja Tartu teadlaste poolt loodud praktiliste lahenduste kasutamist linnaruumis.
- Arendame koostöös Vabariigi Valitsusega Tartus ja selle lähiumbruses Lõuna- ja Kagu-Eesti tugikeskusi ja –struktuure ettevõtluse, hariduse, turismi jt elusfääride alaseks nõustamiseks.
- Aitame kaasa võimekate üliõpilaste ja õpilaste kaasamisele erinevatesse arendusprojektidesse.

2.2. *Transpordiühendused*

Tartu areng hariduse-, teaduse- ja kultuurilinnana, aga samuti meie linna ettevõtluse konkurentsivõime tagamine vajab kaasaegseid transpordiühendusi.

- Töötame selle nimel, et Tartu saaks parimad rahvusvahelised transpordiühendused:
 - Tallinn-Tartu neljarealise maantee,
 - kiire raudteeühenduse nii Tallinna kui Riiaga.
- Loome linnapoolse toetussüsteemi Tartu lennuühenduste avardamiseks.

- Peame oluliseks, et Tartu lähipiirkondadest (Elva, Valga, Põlva, Jõgeva) oleks võimalik kiiresti ja mugavalt Tartusse tööle ja kooli käia.

2.3. *Turism*

Tartul on rikas ajaloo- ning kultuuripärand, mis loob suurepärased eeldused nii sise- kui väliturismi senisest hoogsamaks arenguks. See aga ei sünni iseenesest, vaid eeldab kohaliku omavalitsuse tuge.

- Arendame tihedat koostööd Tartu regiooni ettevõtjate ja organisatsioonidega, et korraldada kaalukamat koostööd väljaspool Eestit, sh turismi ja turunduse valdkonnas.
- Jätkame aktiivset koostööd Tartu ülikoolide ja teiste partneritega Tartu teadusturismi magnetiks muutmisel. Soodustame ja toetame rahvusvaheliste konverentside, võistluste, festivalide, messide jm suurürituste korraldamist Tartus ning turundame Tartut kui rahvusvaheliste ürituste korraldamise keskust.
- Toetame Tartu Ülikooli multifunktsionaalse spordi-, kultuuri- ja konverentsikeskuse väljahitamisel, mis võimaldab konverteerida Tartu võimsa teaduspotsentiaali linnale edu ja tulu toovaks konverentsiturismiks.
- Panustame senisest enam Tartu turundamisse, eesmärgiga suurendada linna konkurentsivõimet ja nähtavust nii Eesti siseselt kui ka naaberriikides. Peame oluliseks välituristide arvu kasvu Tartus järgnevatel aastatel.
- Aitame kaasa Tartu kui siseturismi sihtkoha atraktiivsuse tõstmisele. Käivitame koostöös HTM-i, Tartu muuseumite, ülikoolide jt üldhariduskoolide õpilastele orienteeritud programmi „Õppekäik ülikoolilinna“, et rikastada noorte teadmisi nii Eesti ajaloost ja kultuurist kui ka tehnikast ja teadusest.
- Soodustame vee- ja loodusturismi edendamist Emajõe ja Peipsi vesikonnas.
- Ehitame koos partneritega välja turismibusside ja karavanide parkimisalad ja piknikukohad, varustades need kõige hädavajalikuga (pesemisvõimalused, WC jne).

3. LINNA JUHTIMINE

Meie töökorralduse põhialuseks on innovaatiline, läbipaistev ja aus linnajuhtimine ning kodanike loomingulise initsiatiivi kaasamine linna ees seisvate ülesannete lahendamisse.

3.1. *Innovatiivsus ja avatus*

Euroopaliku kodanikuühiskonna juhtivaks printsibiiks on linnajuhtimise innovatiivsus ja avatus. See omakorda mõjutab vahetult linna elukeskkonda ja jätkusuutlikku arengut ning aitab leida optimaalseid lahendusi.

- Tähtsustame linnavalitsuses innovatsioonijuhtimist ning kõrgkoolide, ettevõtete, investorite ja linna vahelist järjepidevat koostööd.
- Muudame Tartu hankekultuuri, et selles hinnataks rohkem kvaliteedi- ja innovatsioonikomponenti.
- Käivitame linna tegevusvaldkondade digitaliseerimise programmi, et arendada säästvaid ja nutikaid lahendusi erinevates linna tegevusvaldkondades (nt linnamajandus, linnaplaneerimine jms) ning lihtsustada kodaniku suhtlemist linnaga.
- Arendame linna veebilehe kodanikuportaaliks, kust on lihtne saada teavet linnaasutuste tööst ning nendega suhelda, osaleda avalikel aruteludel, jälgida menetlus-, hanke- jm infot ning olla paremini kursis linna elu erinevate tahkudega.
- Muudame linnaelarve koostamise ja täitmise protsessi linna veebilehel paremini jälgitavaks.
- Muudame linna veebilehel avaliku dokumendiregistri otsingu kasutajasõbralikumaks.
- Soodustame linna andmete kogumist nii seadmete (asjade internet) kui ka inimeste mobiilsuse ehk liikuvuse kohta ning kasutame saadud andmeid avalike teenuste arendamiseks. Looime võimaluse rakendada linna kogutavaid suurandmeid ka teadustöökts ning ettevõtluses.
- Käivitame koheselt uutes piirides Tartu üldplaneeringu väljatöötamise ning uute elamurajoonide, spordi- ja puhkealade, tootmispiirkondade ja transpordiühenduste rajamise ettevalmistamise.
- Vaatame üle ja täiendame Tartu linna tunnustamise süsteemi.
- Töötame välja visioonidokumendi „Tartu 2050“.
- Toetame laiapõhjalisi arutelusid linna ning regiooni arengu olulistest küsimustest ning korraldame iga-aastaseid visioonikonverentse.
- Tagame volikogu komisjonide töökorralduse selliselt, et avalikkusel oleks senisest parem ülevaade komisjonides toimunud aruteludest.
- Liidestame linna dokumendihaldussüsteemi ja linna eelarvest toetuste taotlemise infosüsteemi (SPOKU) äriseoste ja suhete ning ettevõtjate majanduskäitumise kohta infot andvate süsteemidega.
- Viime läbi linnavalitsuse teenistujate ametikohtade hindamise ja uuendame linnavalitsuse teenistujate palgasüsteemi.

3.2. Läbipaistev ja aus linnajuhtimine

Meie püüdlused kohaliku omavalitsuse otsustamisõiguse laiendamisel on otseselt seotud meie omapoolsete kontrollimehhanismide tõhustamisega.

- Korraldame ümber linna sisekontrollisüsteemi, tähtsustades korrupsiooniohu ennetamist. Tõhustame linnavolikogu revisjonikomisjoni rolli ja vastutust linna sisekontrollisüsteemi arendamisel.
- Korraldame koos õiguskaitseorganite ja Riigikontrolliga regulaarseid koolitusi linna ametiasutuste ja allasutuste teenistujate korrupsiooniohualase teadlikkuse tõstmiseks.
- Viime teenistujate värbamisel sisse kohustusliku eetika- ja korrupsioonialaste teadmiste testi.
- Kehtestame linna lobitöö reeglid.
- Laiendame otsustamises osalejate huvide ja seoste deklareerimise kohustust.
- Viime läbi analüüsi linna osalusega ühingute tegutsemisvormi ja juhtimisstruktuuride osas.

3.3. Kaasamine

Demokraatia on efektiivne linna juhtimise viis vaid siis, kui aktiivsed linnakodanikud saavad selles vahetult osaleda ega jää passiivse pealtvaataja rolli.

- Kasutame olulistes linnaelu küsimustes linna veebilehel aktiivsemalt ideekorje võimalust.
- Loome võimalused volikogu menetluses olevate eelnõude kohta veebilehel ettepanekute esitamiseks ja edastame need ettepanekud volikogu komisjonidele.
- Laiendame koostööd vabaihendustega linna avalike teenuste pakkumisel.
- Suurendame kaasava eelarve mahtu.
- Rahastame kogukondade tegevust omaalgatuslike ettevõtmiste, kultuuri- ja spordiürituste korraldamisel.
- Soosime Tartu koolide ja lasteaedade muutumist kogukonnakeskusteks, mille ruumid on mitmesugusteks tegevusteks avatud ka õppetöövälisel ajal.

4. HARIDUS, KULTUUR, HUVITEGEVUS JA SPORT

Tartu väärtusi kannavad edasi siin sirgunud ja õppinud põlvkonnad. Meie trumbiks on tugev haridussüsteem – mitmekülgsed valikud lasteaiast ülikoolini. Tartu on rahvuskultuuri hääl ja rahvusliku mälu kandja. Tähtsustame isamaalist kasvatust.

4.1. Haridus

Tartu on Eesti hariduskeskus ning haridusuuenduste liider. Tugevdame Tartu positsiooni Eesti hariduskeskusena, et olla Haridus- ja Teadusministeeriumile hea partner haridusuuenduste läbiviimisel.

- Hoiame kinni plaanist renoveerida kõik Tartu koolimajad 12 aastaga. Järgmise 4 aasta jooksul saavad korda Raatuse ja Variku koolid ning algab Annelinna Gümnaasiumi rekonstrueerimine. Sealjuures jälgime, et hooned saaksid kujundatud ning sisustatud selliselt, et neis saaks kasutada moodsaid õppemeetodeid ja oleks liikumisvõimalusi kõigile.
- Koostame strateegilise kava lasteaedade kaasajastamiseks.
- Soetame igasse kooli kaasaegse ja ergonomilise koolimööbli ja teaduskatseteks vajalikud vahendid. Ühtlustame robotikaõppe võimalused.
- Toome kõigisse Tartu koolidesse kiire WiFi-ühenduse. Toetame nutilahenduste kasutamist, et muuta õppetööd mitmekesisemaks ning õpilaste koolikotti kergemaks.
- Hoiame Tartu koolide õpetajate palgataset Eesti keskmisest õpetajate palgatasemest kõrgemana. Eraldame lisaraha õpetajate täiendkoolitusteks. Jätkame parimate õpetajate tunnustamist stipendiumite ja elutööpreemiatega.
- Koostöös Vabariigi Valitsusega toetame emakeelse koolihariduse saamise võimalusi.
- Laste loovuse arendamiseks soodustame huviharidus- ja üldhariduskoolide vahelist koostööd - kutsume ellu programmi "Õppida saab kõikjal".
- Toetame haridusasutuste ja nende partnerite koondamist haridus- ja kompetentsikeskusteks.
- Koolides ja lasteaedades toitlustuse korraldamisel jälgime, et toit oleks tervislik ning võimalikult kodumaine.
- Tagame tasuta koolitoidu 1.-4. klassis. Peame oluliseks laste regulaarse ja tervisliku toitumisharjumuse kujundamist.
- Jätkame asjalikku koostööd erasektoriga, et Tartu haridusmaastik oleks mitmekesine ja igale lapsele oleks koht lasteaias või -hoius. Kohtleme kooli ja lasteaedu võrdselt, olenemata omandivormist.
- Tõstame töötasusid lasteaedades ja -hoidudes.
- Muudame lastehoiu süsteemi paindlikumaks ja Tartu tööturule sobivamaks ning mõeldes mitmes vahetuses töötavatele inimestele, algatame ööpäevaringse lastehoiu pilootprojekti.
- Paneme rõhku eesti keele õppimise võimalustele – muukeelsetel lastel peab olema võimalik omandada eesti keel juba lasteaias. Kindlustame keelekümblusõppe võimalused Tartu lastele alates lasteaiast.

- Ohjame lasteaiatasude tõusu. Jätkame lasteaias kohatasu soodustustega: alates pere teisest lapsest 50% ja kolmandast lapsest 100% ulatuses.
- Kindlustame tugipersonali teenuste kättesaadavuse kõigile seda vajavatele Tartu lastele, peredele ja lasteasutustele.

4.2. Kultuur ja huvitegevus

Oleme uhked Tartu rikka ja professionaalse kultuurielu üle. Kuid lisaks sellele peab igal tartlasel olema võimalus ka ise osaleda kultuuriloomes.

- Rajame Tartu linnasüdamesse ajakohase, väärrika ja innovaatilise keskuse, mis pakub kõigile tartlastele, olenemata nende eest ja huvidest vaimseid, kultuurseid ja meelelahutuslikke tegevusi.
- Kujundame hoone Kuperjanovi 9 Tartu seltsimajaks.
- Töötame selle heaks, et Tartust saaks aastal 2024 Euroopa kultuuripealinn. Sellega väärtustame Tartu linnaõiguste 800. aastapäeva.
- Toetame loovisikute õpirännet ja tipptegijate Tartusse toomist mobiilsus- ja residentuuriprojektide kaudu.
- Peame oluliseks asumipõhiste kultuuriseltside võrgustiku teket.
- Jätkame Raadi kultuurilinnaku arendamist, muuhulgas leiame Raadi lennuangaaridele alalise kasutuse.
- Rikastame linnaruumi uute vabaõhulavadega erinevate kultuuriürituste korraldamiseks.
- Toetame jätkuvalt nii Tartule juba omaseks saanud traditsioonilisi kui ka uusi suurüritusi. Koostöös kontserdikorraldajatega rikastame Tartu kultuurielu, tuues siia maailmatasemel artiste ja kollektiive.
- Korrastame laululava ja leiame võimalusi selle aktiivsemaks kultuuriliseks kasutamiseks.
- Aitame kaasa Tartu Maarja kiriku kui laulupeokiriku taastamisele. Toetame Tartu pühakodade ajaloolise hoonestu ja matmispaikade korrastamist.
- Toetame koorilaulu- ja rahvatantsukultuuri arendamist Tartu koolides.
- Tähistame väärilt Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva, korrastame linnaruumi ning jäädvustame Eesti ajaloolise tähtsate isikute ja sündmuste mälestuse monumentaalskulptuuridega (nt Tähetorni esine lipuväljak, J. V. Jannseni ja L. Koidula monument, Tartu Maratoni monument).
- Korrastame kultuurivaldkonna toetussüsteemi. Töötame välja tegevustoetuse Tartu avalikkusele regulaarset programmi pakkuvatele kultuuriasutustele, suurendamaks nende jätkusuutlikkust. Kaasame senisest enam erasektorit kultuuri rahastamisse.
- Tõstame kõrgharidusega kultuuritöötajate ja huvikoolide õpetajate palka. Suurendame pearaha, et palgatõus oleks võimalik ka erahuvikoolides ja –klubides.
- Looime sporditreenerite tunnustussüsteemi.
- Jätkame laste huviringides osalemise toetamist pearahasüsteemi kaudu. Tagame igale Tartu lapsele linna toel vähemalt ühes huviringis osalemise.

- Looma sarnaselt sportlaste Kullafondile ka huvihariduses andekate noorte toetusprogrammi
- Aitame välja arendada Magasini-Laia tänava kultuurikvartalit.
- Jätkame vajalike tegevustega loomaks võimalusi multifunktsionaalse linnahalli ja perekeskuse rajamiseks Raadi linnaossa.
- Toetame seniseid ning arendame välja uusi elukestva õppe ja eakate kaasamise programme. Toetame Tartu Ülikooli Väärikate ülikooli projekti ning eakate päevakeskuste tegevust.

4.3. Liikumine ja sport

Selleks, et tartlased oleksid terved ja hoitud, avardame nende võimalusi liikumiseks ja spordi tegemiseks.

- Kaardistame ja tähistame linna kergliiklusteed ja matkarajad ning rajame linnaosadesse tänavaterviserajad. Looma "nutika treeneri" infotehnoloogilise lahenduse, et innustada inimesi vabas õhus tasuta treenima.
- Arendame edasi Tähtvere ja Ihaste spordipiirkondi (sh dendroparki, Jänese matkarada, Linnuteed), lülitades need sujuvalt linna terviseradade ja võimlemislinnakute süsteemi.
- Jätkame liikumise ja tervislike eluviiside populariseerimiseks tervisespordiürituste korraldamist ja toetamist.
- Koos koolidega renoveerime ka spordisaalid- ja väljakud, mis on avatud ka pärast koolitunde.
- Avardame väljas sportimise võimalusi (lauatenniselauad, treeningseadmed, parkuuriplatsid, rulapargid) ning rajame uusi spordi- ja mänguväljakuid, et igas linnaosas oleks võimalik vabas õhus terve perega sportida.
- Rajame ilmastikukindla jalgpallihalli, et tõsta jalgpallitreeningute kvaliteeti.
- Tuleme kaasa erasektori initsiatiiviga rajada uusi sportimisvõimalusi.
- Ergutame koole liituma Liikuma Kutsuvate Koolide programmiga.

5. TERVISHOID JA SOTSIAALHOOLEKANNE

Tartlased teavad, et saavad vajadusel linnalt abi ja tuge.

- Aitame kaasa kolme uue tervisekeskuse loomisele. Peame vajalikuks, et tervisekeskuste lahtiolek laieneks ka nädalalõppudele ja õhtusele ajale.
- Otsime koostöös partneritega võimalusi uue eakate hooldekodu ja akadeemilise pansionaadi rajamiseks.
- Rajame kaasaegse sotsiaalmaja, sh peremajutuskeskuse.
- Alustame Maarja tugikeskuse peremajade ehitamist.
- Ehitame välja Vaimse Tervise Hooldekeskuse uued hooned Nõlvaku tänavas.
- Loomme tartlastele eeliseid pakkuva "Tartlase kaardi".
- Toetame erivajadustega lastele õppevara soetamist.
- Koostöös kutsehariduskeskusega suurendame erivajadustega inimeste kutseõppevõimalusi.
- Piiratud töövõimega linlaste enesega toimetuleku parandamiseks teeme koostööd tööandjatega sotsiaalsete ja osajaga töökohtade loomisel ning ligipääsetavuse parandamisel.
- Toetame Tartu Eakate Nõukoja, Tartu Puuetega Inimeste Koja, Kodukotuse ja teiste eakate elukvaliteedi tõstmise tegevate organisatsioonide tegevust
- Tõstame isikliku abistaja teenuse mahtu ja arendame koos Vabariigi Valitsusega omastehoolduse teenust.

6. LINNA PLANEERIMINE JA ELUKESKKOND

Tartu üheks suuremaks väärtuseks on meeldiv, tervislik ja looduslähedane elukeskkond.

6.1. Kergliiklus ja ühistransport

Nüüdisaegse linnaruumi väärtuseks on keskkonnasäästlik ja optimaalne ühistransport, avarad võimalused liikuda jalgsi ja jalgrattaga.

- Analüüsime koolide ja lasteaedade ümber olevat liikluskorraldust - ülekäiguradasid, kõnni- ja rattateede olemasolu, valgustust, liiklusmärke, nähtavust ja seda takistavaid objekte. Sellest lähtudes teeme ettepanekuid kooli- ja lasteaiaste tee turvalisemaks ja mugavamaks muutmiseks.
- Loome juurde uusi kõnni- ja rattateid ning arendame neist Tartu linnaosi ning asumeid ühendava teedevõrgustiku.
- Rajame rattaparklad kooli, linna- ja riigiasutuse juurde ning loome toetusprogrammi korrusmajade rattaparklate rajamiseks.
- Loome Tartusse ulatusliku rendirataste võrgustiku.
- Muudame ristmikud turvalisemaks.
- Arendame Tartus keskkonnasäästlikku ja mugavat ühistransporti. Peame Tartu arengu kiirendamisel ülioluliseks ühistranspordi marsruutide ja graafikute teaduslikku läbitöötamist ning inimeste reaalse vajadustega vastavusse viimist.
- Kasutatavamatesse bussipeatustesse rajame suuremad alalised ootepaviljonid.
- Seome endise Tähtvere valla Tartu ühistranspordisüsteemiga.

6.2. Looduskeskkond

Tartu looduskeskkonna suurimaks rikkuseks on Emajõgi ja linna rohealad. Kasutame neid aktiivselt, kuid samas hoolivalt ja säästvalt.

- Korrastame loodus- ja kallasrajad. Rajame moodsa jõepromenaadi Võidu silla ja Karlova sadama vahelisele alale.
- Karlova sadama lähedusse kujundame mõnusa jõeäärse puhkeala.
- Otsime võimalusi Anne kanali loodusliku tervise parandamiseks.
- Toome Anne kanali tagumise osa aktiivsesse kasutusse, rajame sinna juurdepääsu, sadama ja ühenduse Emajõega. Rajame sildumiskoha Käreverre.
- Kujundame Emajõe vabaujulast esindusliku rannaala. Otsime võimalusi ujumiskohtade rajamiseks linna teistesse piirkondadesse ja korrastame koostöös naaberomavalitsustega Kabina puhkeala.
- Töötame välja tingimused Emajõe laudade ja -kohvikute toomiseks.
- Laiendame kaasaegse linnaaianduse võimalusi, võimaldades kogukonnaaedade arendamist. Viime ellu projekti „Igale tartlasele oma puu“.
- Koostame koostöös linnaosade seltside ja Tartu kõrgkoolide spetsialistidega programmi „Tartu pargid ja rohealad 2035“. Seame eesmärgi: kõik Tartu pargid korda.

6.3. Linnaruumi arendamine ja turvalisus

Meie elukeskkond on kvaliteetne nii tänaste kui ka tulevaste tartlaste jaoks. Vormime seda edasi vastutustundlikult, kujundades ruumi vaid kõige paremaid praktikaid järgides.

- Toetame korteriühistute, majaomanike jt ühingute tegevust ning soodustame nende omavahelisi ühisprojekte, sh kvartalisiseste teede, parkimispaikade, mängu- ja rohealade arendamist.
- Kavandame ja asume ehitama Põhja pst läbimurret, et avada liiklus ümber Jaamamõisa Sõpruse sillalt ERM-i juurde. Tõstame Jaamamõisa linnaosa heakorda ja turvalisust, korrastades aiamaadeks mõeldud ala.
- Jätkame koostöös Vabariigi Valitsusega transiitliikluse järkjärgulist linnast väljaviimist (mitmetasemeline ristmik Riia ringteel, idaringtee, põhjaringtee, Tiksoja sild).
- Ehitame Marja tänava ning Vaksali-Riia kergliiklussillad.
- Toetame raudteeäärse maa heakorrastamist, aktiivsesse kasutusse toomist ning rööpmestiku vähendamist Tartu linnas. Aitame kaasa Vaksali-Kesklinna piirkonnas elu- ja büroopindade tekkele. Näeme vajadust Vanemuise tänava pikenduse rajamise järele.
- Koostöös Tartu Ülikooli ja ettevõtjatega panustame Maarjamõisa meditsiini- ja tehnoloogialinnakusse, et tekiks inimsõbraliku elukeskkonnaga kaasaegne piirkond.
- Toetame korrusparklate ehitamist kesklinna piirkonda. Aitame ühistuid parkimiskohtade ja -alade väljaehitamisel.
- Jätkame elektriliikurite laadimispunktide võrgustiku rajamist.
- Jätkame mehitamata turvasüsteemide (valvekaamerad) arendamist avalikus ruumis.
- Jätkame kodanikualgatuse (mh abipolitseinike tegevuse) toetamist õiguskorra tagamisel.
- Edendame koostöös vabatahtlikega tarbijakaitse erinevaid vorme.
- Rajame Tartusse kaasaegse taaskasutuskeskuse ning toetame juba töötavaid keskusi.
- Tõhustame oluliselt jäätmemajandust ja keskkonnaharidust. Seame eesmärgiks Tartu linna olmejäätmete sorteeritult kogumise ja taaskasutuse.
- Parandame avaliku ruumi valgustust ning viime tänavalambid üle säästlikule, paremini juhitavale ja parema tonaalsusega LED-tehnoloogiale.
- Toetame kaugkütte võimaluste laiendamist Karlovasse, et hoida energia roheline ja õhk puhas.
- Rajame uue Tartu Loomade Varjupaiga ning lemmikloomade kalmistu.

7. TÖÖJAOTUS LINNA JUHTIMISEL

7.1. *Linnavalitsus*

Eesti Reformierakond täidab loodavas linnavalitsuses linnapea ja 3 abilinnapea kohad.

Eesti Keskerakond täidab loodavas linnavalitsuses 2 abilinnapea kohad.

7.2. *Linnavolikogu*

Eesti Reformierakond täidab Tartu Linnavolikogus volikogu aseesimehe ja 4 volikogu komisjoni esimehe kohad.

Eesti Keskerakond täidab Tartu Linnavolikogus volikogu esimehe ja 3 volikogu komisjoni esimehe kohad.

Tartus, 29. oktoobril 2017. a

Urmas Klaas
Eesti Reformierakond

Aadu Must
Eesti Keskerakond

**Eesti Reformierakonna, Eesti Keskerakonna ja valimisliidu Tartu Eest
koostööprotokoll ühiseks tegevuseks Tartu Linnavolikogus aastatel 2017-2021**

Käesolevaga kinnitame, et teeme koostööd konkurentsivõimelisema ja rahvusvaheliselt tuntuma Tartu nimel.

Meie koostöö aluseks on ühistel arusaamadel põhinev koalitsioonilepe, mille on sõlminud Eesti Reformierakond ja Eesti Keskerakond Tartu linna juhtimiseks aastatel 2017-2021.

Tartus, 29.oktoobril 2017. aastal

Urmas Klaas
Eesti Reformierakond

Aadu Must
Eesti Keskerakond

Tanel Tein
Valimisliit Tartu Eest